N°. 2871. 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 8 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden [illegible] *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 7 Oktober.

Het is nog slechts eenige jaren geleden, dat de Protestanten in Nederland zich over 't algemeen weinig of niet [illegible] gelegen liggen aan hetgeen in katholieke landen op kerkelijk terrein werd verrigt. Het kreeg eene vermelding zijn den regel zeer beknopt, en werd met eene of andere afkeurende bemerking, met minachting ter zijde geworpen, zonder dat daaraan verder eenige aandacht werd gewijd. Wat katholiek was werd geacht niet waard te zijn, dat men er bij stil stond.

Daarin is niet weinig verandering gekomen. Neem het eerste orgaan, het beste van de tegenwoordig woelende [illegible] de hand, ge zult bijna in elk Nommer artikelen ontmoeten gewijd aan katholieke quæstiën, die in den vreemde gevoerd worden. Er is in onze protestantsche pers niets meer aan de orde van den dag, dan juist de Katholieke Kerk in hare werking over den bekenden aardbodem.

Dat is een belangrijk feit. De minachting heeft plaats gemaakt voor eene wel niet billijker maar hooger waardeering. Hetgeen des te opmerkelijker is, als men let, dat onze protestantsche landgenooten daarmeê slechts treden in de voetstappen van de Duitschers en de Engelschen. Wat hier gebeurt heeft plaats overal elders. Het is alsof de vroeger algemeen heerschende minachting jegens de Katholieke Kerk heeft plaats gemaakt voor eene insgelijks algemeen verspreide vrees voor haren krachtigen gang.

Als wij zeggen, dat de minachting heeft plaats gemaakt voor vrees, dan willen wij niet beweeren, dat men de Katholieke Kerk van protestantsche zijde thans algemeen hoogacht. [illegible] heeft opgevat [illegible] te dikwerf [illegible] hartstogtelijke afkeer, dat [illegible] vele uitspattingen aanleiding geeft en nog [illegible] speelt. Dit alleen willen wij te kennen geven, dat de minachting, die vroeger de Kerk deed over het hoofd zien, thans is geweken voor de overtuiging, dat zij in de wereld eene groote, onmisbare en onverwinbare plaats bekleedt. Zij staat als eene rots te midden der wereldberoeringen, die, middelerwijl zij troonen en rijken verbrijzelden, haar niet slechts ongedeerd hebben gelaten, maar des te meer in 't gezigt hebben geplaatst, naarmate zij rondom haar meer en groote verwoestingen hebben aangerigt.

Intusschen, die verandering is niet plotseling gekomen. De protestantsche organen, die zich altijd beroemen op het tijdvak der vaderen, toen dezen een eigen wigt wierpen in de schaal der wereld, geven blijk dat dit wigt thans niet in hunne geestdrijverij is te vinden. In plaats van aan de wereld, ook in den vreemde, eene rigting te geven, ontvangen zij haar van den vreemde. Hunne groote [illegible]heid ten opzigte der Katholieke Kerk, zoowel als hare kerkelijk-liberale als kerkelijk-reaktionnaire rigting, is hun aangewaaid uit den vreemde. De orthodoxen en de rationalisten zoeken en vinden hunne inspiratien meest bij de Duitschers, nu en dan bij de Engelschen; maar steeds en in allen geval in het buitenland.

Het is in het buitenland vooral, dat zij hunne vrees voor de Katholieke Kerk hebben opgedaan. Het is door feiten uit den vreemde gehaald, dat zij bij hunne protestantsche geloofsgenooten vrees voor de Katholieke Kerk trachten op te wekken en te voeden.

Wel is waar, ook bij ons te lande is een en ander voorgevallen, b. v. de invoering der kerkelijke hiërarchie, die de aandacht op de Kerk heeft gevestigd. Maar waarom? Dat feit had plaats ingevolge de Grondwet, met goedkeuring des Konings en der Regering, met voorkennis van gansch het volk van Nederland. Men heeft het in den vorm gezocht, die beleedigend genoemd is, alsof de Paus het Protestantismus anders noemen kan dan eene dwaalleer, en spreken kon als een Protestant! Dat alles was slechts een doekje voor 't bloeden. Al wat in 1853 voorviel getuigt, dat men minder den vorm dan de zaak op het oog had. Wij vragen nogmaals: waarom? Was het een gevoel van onmagt tegenover de Kerk, georganizeerd zooals zij zich door de gansche wereld van den tijd der Apostelen tot op onze dagen vertoont? Wij beslissen 't niet, ofschoon het daarvan al den schijn had.

En desniettemin, wat is het Katholicismus, wat zijn de Katholieken in Nederland, in vergelijking van het Protestantismus en de Protestanten?

Waar is de meerderheid, waar is het geld, waar is de magt, waar is de invloed? Zeggen niet de protestantsche organen elken dag, dat de Katholieken de minderheid zijn, eene minderheid die geduld wordt uit loutere welwillendheid. Zeggen zij niet dat de Katholieken arm zijn en onwetend? — Het woord is in ongebruikt geraakt en de onwetendheid komt al meer en meer op den achtergrond om goede redenen; maar zij heeten daarom des te meer *onbekwaam* en *ongeschikt*. En beweeren zij niet daarom dat aan Katholieken weinige en vooral weinig belangrijke bedieningen, die magt geven, mogen worden toevertrouwd? En getuigen zij niet door dat alles dat de invloed van de Katholieken in het land gering is en onbeduidend?

Wat zien wij daartegen bij de Protestanten? Zij hebben de meerderheid, en zij maken die meerderheid zoo groot, dat de protestantsche organen het volk van Nederland nooit anders hooren noemen dan een protestantsch volk. Zij hebben de fortuinen, en wij hooren dien tengevolge de protestantsche pers maar al te dikwerf honend smalen op de Katholieken als op een armoedig troepje volks. Zij hebben de magt. Van de ministers tot de veldwachters is bijna alle magt in hunne handen. Hun is de invloed. Zij immers bezitten al wat invloed geeft, getal, rijkdom en magt. Wat vreezen de protestantsche organen dan van de Katholieken; wat ducht het Protestantismus in Nederland van het Katholicismus in Nederland?

Het wordt niet gezegd, en het is menschelijkerwijze [illegible] neemt, heeft het Protestantismus ten eenemale niets van het Katholicismus te vreezen, maar heeft omgekeerd het Katholicismus in Nederland alles van het Protestantismus te duchten. Het Protestantismus heeft bij ons immers alle menschelijke krachten tegen ons in werking. Daar buiten blijft niets dan de *bovennatuurlijke* werking, dat is de *gratie Gods*, die met de Kerk van Christus zal zijn tot het einde der eeuwen. En daarin ook zit de eenige kracht der Katholieke Kerk. Ontbrak haar deze, zij was sints eeuwen door den golfslag der wereld ten onder gegaan met al wat door menschen-handen sinds Christus' komst is opgebouwd, thans verwoest ligt en bijna geen sporen van een vorig grootsch en roemrijk bestaan meer overlaat.

Ongetwijfeld hebben de Protestanten daarvan niet de bewustheid, ofschoon het hun niet ontgaat, dat in het Katholicismus eene kracht ligt, die zij niet weten aan te wijzen, en die met der daad niet is te vatten, als men in de natuurlijke orde der gebeurtenissen blijft.

Van dáár dat diegenen hunner organen, die meer ijver dan beradenheid aan den dag leggen, dewijl zij op nederlandschen bodem niets weten aan te duiden, wat de Protestanten kan verontrusten, steeds in den vreemde opsporen al wat er voorvalt, om er schrikbeelden voor de Protestanten van te maken. Er is geen katholiek blad, geen katholiek Bisschop, geen katholiek Vorst, geen katholiek Volk, die niet door onze protestantsche pers ter verantwoordiging worden geroepen, zoodra zij een woord spreken of een daad verrigten, die hier mishagen kan aan de protestantsche vooroordeelen. Het verschil van toestanden, van volksgeaardheid, van wetgeving, van behoeften, alles wordt daarbij over het hoofd gezien, opdat alles zou kunnen dienen om onze protestantsche bevolking tegen de Katholieken van Nederland voor in te nemen. Wij zullen niet zeggen met welke listige, bedriegelijke en lasterlijke kwaadaardigheid die taak niet zelden vervuld wordt. Wij zullen er ons zelfs niet over beklagen. Veeleer zouden wij ons genoopt gevoelen hun daarvoor dank te brengen; want zij hebben ons eene dienst bewezen veel grooter dan zij 't beseffen kunnen. Zij hebben voor ons gedaan, wat wij-zelven welligt niet zouden hebben kunnen doen. Zij hebben de onverschilligheid veler Protestanten jegens de Katholieke Kerk verbroken, zij hebben de aandacht dier Protestanten op de Kerk gevestigd, en houden die voortdurend gaande.

Men werpe ons niet tegen, dat de Kerk aan de Protestanten wordt vertoond in eene gestalte, die zij niet heeft. Wij weten dat maar al te zeer, wij, die dagelijk verpligt zijn kennis te nemen van al den laster en den smaad, waarmede zij onze Heilige Moeder de Kerk trachten te bewolken. Maar door dat alles schemert de schoonheid van de dochter des goddelijken Konings heen, de reinheid van haar onbevlekt kleed schittert te midden van den modder, dien men rondom haar tracht op te stapelen, en welke slechts de handen bezoedelt van die hem aanbrengen.

Het is nu nog duister voor diegenen, aan wie al die modder wordt uitgestald. Maar omdat men hen verpligt in die duisternis rond te zien, zullen hunne oogen, altijd daarop gevestigd, van den modder langzamerhand het beeld weten te onderscheiden, dat men daarachter tracht te verbergen.

Er is te veel hartstogt, te veel kwaadaardigheid, te veel kwade trouw in de voorstelling der Katholieke Kerk, dan dat hij, die opregtelijk God zoekt en eenvoudig van harte is, niet vroeg of laat licht zal zien in de duisternis, waarin men hem tracht gewikkeld te houden. Elk woord, elk feit dat in de katholieke wereld wordt opgeraapt, om hier te worden misbruikt tot een wapen om de Katholieken van Nederland te doen miskennen, zal door de openbaarheid, die thans de gansche wereld beheerscht, niet nalaten op zijn tijd naar waarheid gekend en geschat te worden, tot beschaming van hen, die de waarheid tot leugen, en de leugen tot waarheid trachten te maken.

De tweede stroof van het zegelied, door het *Residentieblad* aangeheven ter gelegenheid van den triomf welken het ministerie van der Brugghen-Simons op de Tweede Kamer zal behaald hebben, getuigt op eene niet minder treffende wijze van het stout vindingsvermogen van dien officieuzen apologist der Regering, dan dat gedeelte van zijn jubelzang, dat wij gisteren aan onze lezers te genieten hebben gegeven. Opdat niemand veronderstellen kunne dat wij aan het naauwelijks te overtreffen vindingsvermogen van het *Residentieblad* eene te levendige hulde brengen, laten wij de eigene woorden volgen waarin het bezingt — het zwichten der Kamer voor de Regering. Zoo zal ieder zelf in de gelegenheid zijn de vraag te beantwoorden, of het mogelijk is met schaamteloozer tronie fabeltjes voor waarheid te debiteeren. Aldus dan het *Residentieblad*:

»In deze paragraaf verklaarde de Kamer, dat zij, nopens de zaak van het onderwijs, bij het vroeger door haar geuit oordeel bleef en keurde daardoor als 't ware het te wachten onderwerp bij voorbaat af en in zulk eene verklaring en tegenover de daaruit met alle billijkheid getrokken gevolgtrekking, mogt het Ministerie niet berusten. Zij liet dat duidelijk blijken en daarop kwam, na den heer Wintgens, ook de commissie voor het adres zelve met eene gewijzigde redactie van de paragraaf en toen de Regering hiermede nog niet *tevreden* was, gaf de heer Bosscha, lid der commissie en verdediger der onderwijs-paragraaf, ten aanzien van de daarin aangebragte wijziging, deze verduidelijking:

»„De Kamer zegt, dat het haar genoegen zal doen, onder anderen omtrent het lager onderwijs *op nieuw* en *gaarne* haar gevoelen mede te deelen en terwijl het haar *leed* doet, dat de Regering zich omtrent deze paragraaf zoo gevoelig toont, laat zij, tegenover die gevoeligheid, al de kracht van dat *gaarne* uitkomen."

»Zoo luidde de verstandige, de verzoenende taal van den heer Bosscha, den verdediger van de gewijzigde paragraaf betreffende het onderwijs, uitgesproken tegen een Ministerie, dat te kiezen had tusschen eene even verzoenende gezindheid en eene ontbinding der Kamer, welke laatste, dat bleek uit den den loop en den aard der discussiën, en vooral ten duidelijkste door de zoo even medegedeelde verklaring van den heer Bosscha, door die Kamer *niet* werd gewenscht.

»Het Ministerie, dat het, wij hebben dit vroeger gezegd, niet van zijne roeping achtte, om met eene bedreiging van ontbinding, *tartend* tegen over de Kamer te staan, en aan 't einde der zitting zeer zeker eene paragraaf betreffende het onderwijs had kunnen verkrijgen, zoo als het die begeerde, kon, na de plegtige, de dringende verklaring van den verdediger der gewijzigde para-

zijn, iets minder in den tekst daarvan, te vreden zijn.

»„*Nu de Kamer niet onherroepelijk blijft bij haar denkbeeld en een ander denkbeeld mogelijk acht*” zeide dan ook de Minister van Justitie — »nu het haar *leed* doet, dat de Regering zich, haars inziens onbillijk, *gevoelig* toont over de woorden van de paragraaf, wijl die paragraaf geen andere bedoeling heeft, dan te betuigen »dat de Kamer *gaarne* het te wachten wetsontwerp op het onderwijs zal onderzoeken” — nu zal de Regering vrede hebben met de paragraaf, zoo als zij gewijzigd is door de commissie zelve.”

»Wat zegt gij nu, *Handelsblad* en *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, *Tijd* en *Arnhemsche Courant*, van de Kamer die het *leed* doet dat de Regering gevoelig is over de woorden van het concept-adres die *gaarne*, *zeer gaarne* het te wachten ontwerp van wet op 't onderwijs zal beoordeelen — die om de gevoeligheid van het Ministerie geheel weg te nemen, zelfs verklaart »dat het de *bedoeling* der commissie ook niet is geweest *iets anders* uit te drukken?”

»Maar genoeg.”

Ja, *inderdaad*, genoeg, meer dan genoeg. Zoo vele woorden toch, zoo vele onwaarheden. En aan het krediet van het *Residentieblad* kon dan ook geen gevoeliger slag toegebragt worden, dan het-zelf daaraan gegeven heeft door op eene zoo brutale wijze den spot te drijven met het geheugen van zijne lezers. Immers, welk is het beloop geweest der beraadslagingen, gedurende welke het ministerie eene zoo allererbarmelijkste figuur gemaakt heeft en aan het slot van welke het zich, wel verre van eene triomfante houding aan te nemen tegenover de Kamer, afgestreden en magteloos »nederlegde,” of zijne demoedigheid, de Kamer ook kon verbidden en *le coup de grâce* afwenden, zoodat het was om er medelijden mee te krijgen? Enkele citaten, aan het *Bijblad* ontleend, zullen voldoende zijn om den gang der beraadslagingen te volgen en de waarheidsliefde van het *Residentieblad* naar waarde te schatten.

In de eerste plaats wat in de troonrede tot § 6 van het koncept-adres aanleiding gaf. 't Was het volgende:

»Die [de wetsvoordragten] tot regeling van de drie takken van openbaar onderwijs zullen aan u gezamenlijk voorgelegd worden. Het verband, vereischt tusschen de deelen van een zamenhangend geheel, kan op die wijze beter worden bewaard.

»De zorg voor de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort, is eene der voorvaderlijke overleveringen van Mijn Stamhuis. Zij heeft ook mij bewogen uit nog naar middelen om te zien, ten einde de bezwaren van zeer velen tegen de ontworpene regeling van het volksonderwijs zooveel mogelijk op te heffen.

»Ik wenschte met uwe hulp aan Nederland schoolinrigtingen te verzekeren, in welke het godsdienstig karakter der Natie, sinds eeuwen door het Christendom gevormd en ontwikkeld, wordt geëerbiedigd en tevens de eisch der wetenschap en het beginsel der volkseenheid worden gehuldigd.”

Zoo sprak de Regering, en zoo werd derhalve de Kamer als uitgenoodigd zich uit te laten van de regeling van het lager onderwijs te verklaren. De Regering wilde haar niet onkundig laten van den toestand, waarin zij zich te dien opzigte bevond: zij zag naar middelen om, om zooveel mogelijk op te heffen de bezwaren der petitionarissen. De Kamer van haren kant had dienvolgens te verklaren uit welk gezigtspunt zij de zaak in quæstie beschouwde. Hare kommissie, na de Kamer in de afdeelingen gehoord te hebben, stelde voor dat die verklaring in de volgende bewoordingen zou gegeven worden:

»Door U. M. wordt ons het uitzigt geopend op de voordragt van verschillende wetsontwerpen van het uiterst gewigt, *tot welker naauwgezet onderzoek wij ons gaarne bereid verklaren.* Daaronder is er een, dat op het lager onderwijs, waarvan de indiening, naar onze overtuiging, thans geen verder uitstel gedoogt. *Het gevoelen der Kamer over dit gewigtig onderwerp, is bekend. Het staat uitgedrukt in het verslag onzer overweging van het vroeger ingediend wetsontwerp*, hetwelk door de geheel onverwachte sluiting der vorige zitting met vele anderen, onafgedaan gebleven is. Wij zijn met U. M. overtuigd, dat al wat tot het gebied des gewetens behoort, ongeschonden moet blijven, en meenen, dat dat doel kan worden bereikt door stipte inachtneming van de voorschriften der Grondwet, door gelijkstelling der gezindheden en door de uitdrukkelijke bepaling, dat bij de inrigting van het openbaar onderwijs ieders godsdienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd, elk denkbeeld van gewetensdwang kan eenen male afsnijdt.”

Twee punten releveeren wij al aanstonds in die ter goedkeuring van de Kamer onderworpen woorden: 1°. dat zij inhouden eene verklaring, dat de Kamer gaarne bereid is tot een naauwgezet onderzoek van *al* de wetsontwerpen, haar door de Regering aan te bieden, dus ook van het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs; 2°. dat de Kamer, tegenover de betuiging der Regering, dat zij omziet naar middelen om zoo veel mogelijk de petitionarissen te apaizeeren, verklaart, dat haar gevoelen over dit gewigtig onderwerp bekend is en uitgedrukt staat in een vroeger opgemaakt verslag, hetgeen zeggen wil, dat zij, wat het door de Regering ter sprake gebragte onderwerp betreft, niet zoekende is, maar eene vaste en reeds bekend gemaakte overtuiging heeft, waaraan zij ook nu nog blijft vasthouden. 't Is noodig van stonde aan deze twee punten stevig vast te zetten, opdat het, tegenover de fiktiën van het *Residentieblad*, te duidelijker uitkome, dat de Kamer bij de diskussiën geen haarbreed gronds verloren heeft en dat het adres, hetwelk zij met 58 tegen 9 stemmen goedgekeurd en waarbij de Regering zich heeft nedergelegd, juist hetzelfde zegt wat in het koncept-adres werd voorgesteld.

Overigens dit nog als ter loops: toen het koncept-adres ter tafel was gebragt, werd de beraadslaging geopend over de hoofdgedachte, de algemeene strekking er van. Toen verklaarde de heer Bieruma Oosting, dat in het adres doorstraalde »eene ingenomenheid tegen dit ministerie,” die hij o. a. onbillijk en ongegrond noemde; toen zeide de heer de Brauw, dat het adres getuigde van »vooringenomenheid tegen het kabinet, ja zelfs van wantrouwen;” toen werd het adres door den heer de Kempenaer »ongrondwettig en onvoegzaam” geheeten en toen »schroomde de heer van Deinse niet te zeggen, dat het adres alle hartelijkheid, alle welwillendheid, alle vertrouwen miste.” Toen trad, verder, de minister van Justitie op om, zoo, zoo, te vertellen, hoe het gekomen was dat hij en zijne kollega's daar aan de groene tafel gezeten waren en om de Kamer gunstig te stemmen door de verklaring, »dat hij zeer geneigd was om in goede verstandhouding met de Kamer te leven.” Toen werd, eindelijk, die verklaring gevolgd door eene redevoering van den heer van Zuylen, die, vierkant daartegenover, de vraag stelde: »of de Kamer zwichten moet of volharden?” En toen antwoordde daarop de Kamer, ondanks alle betuigingen des heeren Oosting c. s. en ondanks alle *captationes benevolentiæ*, met 47 tegen 20 stemmen: niet zwichten, maar volharden! en de algemeene strekking van het koncept-adres, dus ook de boven aangehaalde woorden van § 6, werd goedgekeurd! Het ministerie zweeg, zich bewust als het was, niet waar, *Residentie-blad*? dat het dien eersten dag, dat het met de Kamer van gedachten wisselde, eenen schitterenden triomf behaald had. Zijne wapenfeiten der volgende dagen — wij zullen in een volgend Nommer aantoonen, hoezeer zij insgelijks het kraaijend en brommend zegelied motiveeren, dat niet alleen in het *Residentieblad*, maar ook in de kringen der hofstad aangeheven is, waar men minder gemeenzaam is met onze moedertaal.

Men schrijft uit 's Hage aan de *Amst. Cour.*:

»Dezer dagen las men in een der dagbladen een partikulier berigt uit Londen, waarin aan dat dagblad werd geschreven, dat de *nederlandsche gevolmagtigde minister te Londen den last had ontvangen om openingen te doen betrekkelijk een huwelijksverbindtenis van onzen kroonprins met een der dochters van H. M. de koningin van Engeland.* Zonder de mogelijkheid en nog minder de wenschelijkheid eener dusdanige handeling in het minst te willen betwisten, zoo meen ik toch gemelde handeling te kunnen, met grond van de meest zekere informatiën, althans zeer, zeker als ontijdig voorbarig en gewaagd te verklaren. Ik wil er op dit oogenblik slechts dit van zeggen, dat om redenen van kieschheid en *convenance* in eene zaak van dien aard, én de lastgever én hij aan wien de last was opgedragen, wel met de noodige omzigtigheid in deze zouden te werk gaan, waardoor de eerste bekendmaking zeer waarschijnlijk wel niet in een zonder eenig officiëel karakter bekleed dagblad zou te lezen staan. De bijvoeging overigens van het volgende door hetzelfde dagblad: »»Men brengt hiermede in verband de *reis* van Z. K. H. naar Engeland”, bewijst volstrekt niets, of liever is geheel onjuist. Het plan der reis van den prins was toch om eene noordsche reis te doen en had volstrekt geen plan naar Engeland, welk land als zoodanig Z. K. H. ook niet heeft aangedaan; slechts op de terugreis heeft hij Schotland bezocht, en toevallig, toen hij zich daar bevond, kwam de koningin van Engeland op het kasteel Balmoral. De beleefdheid vorderde dus wel dat Z. K. H. haar een bezoek bragt, waarop noch Z. K. H. noch H. M. de koningin vooraf hadden kunnen rekenen.

»Ten slotte nog dit: Onze gezant bevond zich toen en bevindt zich nu ook nog met verlof *hier* te lande.”

In den nacht van 3 op 4 Oktober jl. is te Duiven een brutale diefstal gepleegd aan het kerkgebouw. Men heeft aldaar uit eenige in de sakrystie aanwezige geldbussen voor eene waarde van ongeveer negen gulden aan centen ontvreemd, en vervolgens pogingen aangewend om door de ijzeren ramen, waarvan eenige glasruiten gebroken zijn gevonden, in de kerk te komen. De daders hadden vooraf bij eenen in de nabijheid wonenden smid eenige ijzeren gereedschappen en vervolgens bij eenen landbouwer, een ladder ontvreemd om daarmede dien diefstal te kunnen plegen. Het heeft aan de justitie tot dusverre nog niet mogen gelukken, om hen in handen te krijgen.

Betreffende het gebeurde met het nederlandsche fregatschip *Banca*, kapt. Hoogeveen Heymans, verneemt men uit engelsche dagbladen nader, dat het bij de terugkomst der *Banca* te Macao, om eenige schade te herstellen, den koelies niet vergund was zich aan wal te begeven, welke maatregel genomen was om hun wegloopen te voorkomen. Men voedde echter geen vrees voor een opstand, toen een chinesche scheeps-dokter, die aan boord was, den kapitein waarschuwde dat er eenig kwaad voornemen bestond. Om zich daartegen in staat van tegenweer te stellen, werd het klein geweer naar het achterschip gebragt, terwijl twee stukken geladen werden en zoodanig geplaatst, dat men daarmede op de koelies vuur kon geven. Ten 9 ure 's avonds van dienzelfden dag begon de opstand, ten gevolge waarvan de bemanning de wijk nam naar het halfdek. De kapitein deed eerst een paar schoten over de hoofden, doch toen hiermede het beoogde doel niet werd bereikt, maar de koelies gewapend met sjorhouten, steenen, enz. zich verder in beweging stelden tot een aanval, gaf men vuur op hen, en werden ook de stukken afgeschoten. De koelies begaven zich hierop naar beneden, van waar de vlammen spoedig naar boven rezen, zoodat het schip weldra in lichtelaaije vlam stond. De groote mast stortte daarop spoedig onder gekraak in, vervolgens die de fokke- en bazaansmasten in hetzelfde lot en omstreeks middernacht geraakte de kruidkamer in brand. Van de Europeanen zijn de kapitein, de konstabel en de hofmeester vermist, alsmede 220 à 230 koelies. Zij die gered werden, zijn opgenomen door de stoomboot *Queen*, door kapt. Endicott's kotter en door twee andere vaartuigen. Een matroos, die verondersteld werd verdronken te zijn, is later door de bemanning van de *Queen* aan boord gevonden van eene chinesche boot. (*N. R. Ct.*)

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben gisteren een aanvang gemaakt met het onderzoek van de ontwerpen van wet, uitmakende de Staatsbegrooting voor den jare 1857.

Het provinciaal geregtshof in Noord-Holland heeft, naar wij vernemen, tot leden van den Raad van discipline over de orde der advokaten alhier, ter vervulling der vakaturen ontstaan door het overlijden van mr. B. Donker Curtius en het periodiek aftreden van mr. A. Brugmans, benoemd de heeren mrs. A. Brugmans en J. van Lennep.

Heden ingestelde geregtelijke onderzoek naar de oorzaak van het onheil, in den avond van 10 Aug. jl. op den spoorweg nabij Schiedam voorgevallen, heeft geleid tot de overtuiging, dat dit alleen te wijten is geweest aan eenen zamenloop van ongelukkige omstandigheden, en heeft alzoo tot geenerlei strafvervolging aanleiding geven.

De tijdelijk gedurende den zomer geopende telegraafkantoren te Ems, Misdroy en Oeynhausen zijn sedert den 1sten dezer en het kantoor te Monza is sedert den 14 September jl. weder voor de dienst gesloten.

— Bij het nederlandsche, belgische en pruissische telegraafbestuur is ook door Denemarken en Zweden de bepalingen der overeenkomst tusschen Belgie, Frankrijk en de Staten der duitsch-oostenrijksche telegraaf-vereeniging van den 29sten Junij 1855 aangenomen.

Gisteren werd ten raadhuize alhier openbaar aanbesteed het vergrooten van het *Laboratorium Chemicum*, in de Staalstraat door het aantrekken en verbouwen van de lokalen voorheen in gebruik als policie-bureau en voor den accijns op het gemaal. Hiervan werd aannemer de heer P. Quant, voor de som van *f* 13,900.

De heeren Casembroot, luitenant-kolonel, en de Geer, ordonnans-officier van Z. M., die Z. K. H. den prins van Oranje naar Wurtenburg hebben vergezeld zijn door den koning van Wurtenburg de eerste tot kommandeur, en de tweede tot ridder der Frederiks-orde benoemd.

Bij den minister van Finantiën is ontvangen een koupon groot *f* 3,96, door een onbekende, onder het postmerk Arnhem, van 2 dezer, ter voldoening van inkomende regten, ingezonden.

's GRAVENHAGE, 6 Okt. Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van HD. gouverneur, den kolonel jhr. Casembroot, is van Stuttgard in goeden welstand te Leiden aangekomen, ten einde aldaar zijne studiën voort te zetten.

— Gisteren zijn de militairen, op bekomen order, voor het eerst zonder groote muziek kerkwaarts gegaan.

— De *Prov. Drentsche Ct.* deelt mede, dat zij in wel onderrigte kringen te 's Hage wordt verzekerd, dat de Tweede Kamer binnen kort, na afloop van het voorloopig onderzoek der begrooting, voor geruimen tijd uiteen zal gaan, en dat spoedig na de gewone Kerstvakantie door het gouvernement een wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs, en niet de overige takken van het onderwijs betreffende, ingediend zal worden. (Zooals men weet heeft er meest altijd, na het onderzoek van de begrooting in de afdeelingen, een reces der Kamer

plaats, in afwachting van het opmaken en drukken der voorloopige verslagen van de kommissiën van rapporteurs en der antwoorden van de Regering op de gemaakte bedenkingen. Tegen de helft der maand November ziet men de beraadslagingen over de begrootingswetten bij de Kamer te gemoet.

— De minister van Financiën heeft, bij onderscheidene resolutiën, bepaald: 1°. dat het ontvang-kantoor der direkte belastingen en accijnsen te Muiden, zal overgaan van de *zesde* in de *vijfde* klasse; 2°. dat het ontvangkantoor te Waardenburg c. a. zal overgaan van de *zesde* in de *zevende* klasse; en 3°. dat het kantoor te Sappemeer mede zal overgaan van de *zesde* in de *zevende* klasse.

ALKMAAR, 5 October. Ter kaasmarkt van den 3den dezer waren aangevoerd 505 stapels kaas, wegende te zamen 109165 Ned. ℔. De prijs was kleine *f* 30.21; commissie *f* 32.50, middelbare *f* 33.50 per Ned. ℔.

ARNHEM, 6 October. Men verneemt dat de plegtige opening van den spoorweg van Emmerik naar Oberhausen den 19den dezer zal plaats hebben.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*: WEENEN, 6 Okt. Genuesche dagbladen gewagen van onlusten aan de grenzen. Er zijn troepen naar Spezzia ingescheept. De intendant der sardinische oostelijke provinciën verlangt versterkingen.

Uit Konstantinopel wordt van den 1sten Okt. gemeld, dat het fransche eskader van de Middellandsche Zee, wegens de zaak van het Slangen-eiland, in de Zwarte Zee verwacht werd. Ook oostenrijksche oorlogschepen zijn derwaarts vertrokken.

MARSEILLE, 6 Okt. De *Gange* heeft berigten van Konstantinopel aangebragt, die tot 29 Sept. loopen. Op een uit Londen ontvangen telegrafisch bevel waren 3 stoombooten en 6 kanonneerbooten de Zwarte Zee binnengestevend. De admiraal Lyons was te Konstantinopel gebleven. Een fransche divizie zou zich bij die zeemagt voegen.

Servië wenscht verlof om zijne legers te vermeerderen. Voor den spoorweg naar den Euphraat was de koncessie definitief aan eene engelsche maatschappij verleend.

Reschid-Pacha had, ter eere van den admiraal Lyons, een feest gegeven.

Men leest in de 2e Editie van de *Amst. Cour.*:

LONDEN, 7 Oktober. De *Morning-Post* berigt dat de fransche gezant, graaf de Persigny, gisteren een zeer lang onderhoud heeft gehad met lord Clarendon, minister van Buitenlandsche Zaken.

BUITEN[illegible]

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Oktober. Een zeer onverwacht gerucht is hier omtrent de napelsche zaken verspreid, hoewel 't niet ten volle bevestigd wordt. Het fransche goevernement zou namelijk tot de tusschenkomst van den H. Stoel zijn toevlugt nemen ter vereffening der bestaande geschillen met Koning Ferdinand.

Overigens is er volstrekt geen nieuws die zaken betreffende, dan alleen dat een depêche uit Marseille, dd. 2 Okt., het gerucht eener ministerieële verandering behelst, en generaal Filangieri den raad zou presideren.

Men weet niet of de heer Martini, vertegenwoordiger van Oostenrijk aan het hof der Beide Siciliën, die den 2den te Napels is aangekomen, eenigen invloed zal oefenen op Koning Ferdinands denkwijze, door de instruktiën waarmede zijn goevernement hem belast heeft.

— Het gerucht dat Rusland naar de middellandsche zee een eskader zou zenden, om de eventueële demonstratiën, welke de vereenigde fransche en engelsche vloten misschien zouden kunnen doen, gade te slaan, schijnt ont staan te zijn door het vertrek van een kleine flotille, naar Nice, ter beschikking gesteld der Keizerin-weduwe gedurende haar verblijf in die stede.

— De Keizer en de Keizerin zullen binnen weinige dagen zich naar Compiègne begeven.

— Voor eenige dagen werd op 1000 frs. in 5 frs. stukken 10 frs. premie betaald; gisteren was de premie op 4 frs. en heden tot 2 en 3 frs. gedaald. Men gelooft dat binnen weinige dagen de wisselaars hunne betalingen met 5 frs. stukken zullen kunnen hervatten.

Dagelijks wordt uit Engeland voor eenige millioenen frs. aan goud aangebragt.

De zilveren 5-frankstukken zijn bijna geheel uit de cirkulatie verdwenen; daarentegen ziet men reeds zeer veel kleine goudstukken van dezelfde waarde.

— De fransche bank heeft besloten om geen wissels meer te diskonteren die een langeren vervaltijd hebben dan zestig dagen.

— Het goevernement houdt zich ijverig bezig met de ficantieële krizes en de duurte der woningen. De kabinetsraden volgen elkander onafgebroken sedert 's Keizers terugkomst; doch niets lekt uit omtrent de door het goevernement te nemen maatregelen.

— De oudheden uit Ninivé en Babel, onlangs aangebragt, worden thans in het museum van het Louvre geplaatst.

— Het *Journal des Débats* laat de uittreksels uit eenige engelsche bladen, — waarin den koning van Napels den raad wordt gegeven, om zich aan boord van een Engelsch oorlogschip te begeven en zijn land voor goed te verlaten, — vergezeld gaan door de ironieke opmerking, dat de koning van Napels dit natuurlijk onverwijld doen zal, al ware het alleen om de bemoedigende voorbeelden, die de geschiedenis te dien aanzien oplevert. Deze zinspeling op Napoleon I, wekt nog al opzien.

— Mehemet-Ali, Pacha van Egypte, is den 25 Sept. des avonds op een stoomboot der *Messageries Impériales* scheep gegaan, om een pleizierreis door Europa te ondernemen.

— De Porte maakt zich gereed om tegen de Montenegrijnen nieuwe troepen naar Antevari te doen oprukken.

— Uit Alexandrië schrijft men, dat bereids 18 mijlen van den spoorweg van Kairo naar Suez zijn voltooid. Te Alexandrië waren twee gezelschappen vereenigd, die den oorsprong des Nijls gingen opsporen en hunnen togt den 15den Okt. zouden beginnen. Het personeel bestaat uit 12 wetenschappelijke mannen, 24 werklieden en 400 man egyptische troepen, kameeldrijvers, enz. Said Pacha heeft de kosten dezer expeditie voor zijne rekening genomen. Ze is voor 2 jaren van levensmiddelen en anderen voorraad voorzien.

— Te Konstantinopel en Smirna rijzen de graanprijzen hoezeer de oogst in Rusland over het algemeen goed is geweest. In de omstreken van Varna daarentegen heeft een zware storm den oogst vernield; ook vele huizen zijn daarbij omgeworpen.

— Uit Madrid wordt geschreven, dat Koningin Isabella, in een eigenhandigen brief, aan Keizer Napoleon hartelijk dank heeft betuigd voor de raadgevingen, die zij schriftelijk van hem ontvangen had, strekkende ter instandhouding van den konstitutioneelen regeringsvorm.

— In de *Revue Musicale* van *le Pays* leest men:

De stoomboot *Isaac Newton* heeft de proef genomen met een nieuw muziekinstrument, genoemd *Calliope*. Verbeeld u een reusachtige pansfluit, wier pijpen, van ijzer gegoten, acht ellen lang zijn, door welke de overvloedigen stoom met een kracht van 400 paarden gejaagd wordt. Elke pijp is met een toets in aanraking, en alles wordt door een orgelklavier in beweging gebragt.

Op een mijl afstand verdoofde het donderend gebrul van dit instrument derwijze de inwoners van New-York, dat zij tot het bestuur een rekwest hebben gerigt, met het verzoek den kapitein van den *Newton* te verbieden zijn stoommuziek te laten spelen, [illegible] van dat instrument [illegible] een oud ontstemd en valsch straatorgel, en brengt eene harmonie voort die bij uitnemendheid amerikaansch is.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Okt. Volgens den *Times* zouden er dagelijks uit Engeland 40000 £st. aan goud worden uitgevoerd, dit blad zegt verder, dat een verhooging van het diskonto alle oogenblikken verwacht wordt.

— De *Morning Post* behelst in zijn Nommer van den 3den dezer weder een hevig artikel tegen de bekende cirkulaire van den vorst Gortschakoff, waaruit op te maken is, dat die verklaring van Ruslands buitenlandsche staatkunde aan het engelsche goevernement grootelijks mishaagt. In dit artikel wordt ook gezegd, dat de britsche vloot de Zwarte Zee niet verlaten zal, zoo lang Rusland zijne aanspraak op het bezit van Bolgrad en van het Slangen-eiland niet heeft laten varen, en dat intusschen de bedoeling van het parijsche kongres, om die zee tot een onzijdig water te maken, niet kan worden verwezenlijkt.

Verder verklaart de *Morning-Post* op nieuw, dat de westersche mogendheden, in spijt van Ruslands protest, onverwijld tot de voorgenomen maatregelen tegen Napels zullen overgaan, indien zij niet zeer spoedig een daartoe strekkend antwoord [illegible] wenschen beantwoorden.

Met bijzonderen nadruk komt het genoemde blad op tegen de beweering van den vorst Gortschakoff „dat ieder onafhankelijk Soeverein het regt heeft om zijne onderdanen te regeren zoo als hij dienstig en behoorlijk acht," en dat daarom elke tusschenkomst in de binnenlandsche aangelegenheden van een anderen Staat ongeoorloofd is.

— Aan den *Times* wordt uit Alexandrië gemeld, dat het thans in Syrië droevig gesteld is en de Christenen er meer dan ooit door de Turken verdrukt worden. De pacha's gaan meer dan immer van het doel uit om zichzelven te verrijken door de ingezetenen uit te zuigen.

— Per de *Arabia* zijn tijdingen ontvangen uit Amerika loopende tot 25 September van Boston. Zij behelzen echter weinig nieuws. De prezident van het ontbonden veiligheids-kommittè te San-Francisco, de heer William Coleman is gearresteerd en zal voor het opperste geregtshof teregtstaan, als beschuldigd van rebellie en roof. — Het doel van de expeditie van het engelsch eskader naar de golf van Mexico is om de eischen van britsche fondsenhouders ten laste dier republiek te ondersteunen, en zoo noodig, om laatstgemelde tot eene vereffening te noodzaken.

Eene depêche uit Kansas meldt, dat de inwijdingsrede van den nieuwen goeverneur Geary, kort doch veel beteekenend was geweest. Hij heeft zich sterk verklaard tegen het voortduren der wanordelijkheden en belooft zonder onderscheid van partij regt te doen wedervaren aan allen. Verder had hij eene proklamatie uitgevaardigd, waarbij de vrijwilligers der nationale militie naar hunne haardsteden worden teruggezonden en de ontbinding of de verwijdering van het grondgebied van alle gewapende korpsen bevolen wordt.

Uit Birmah wordt gemeld, dat de justitie nog niet geslaagd is in het ontdekken van den moordenaar of moordenaars van den heer Horsley, te Bellary, in weerwil dat verscheidene personen, die verdacht werden gehouden, gearresteerd waren.

De berigten uit Punjaub luiden gunstig omtrent de ijzermijnen. De mijnen moeten rijk zijn, de moeijelijkheden zullen echter voornamelijk bestaan in de gebrekkige middelen van vervoer en de duurte der brandstoffen.

Uit Hong-Kong verneemt men nader, dat op den 23sten Julij een hevige brand is uitgebarsten onder de booten die aan de voorstad van Shameen lagen. Hierdoor zijn vele er van vernield en omstreeks 200 personen omgekomen.

Een groot aantal Tartaren moet naar het noorden van China opgerukt zijn om de opstandelingen te bestrijden, en zelfs was een gerucht in omloop, dat de laatsten geslagen en genoodzaakt waren naar Ching-Kiang-foo terug te trekken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Okt. De *Wiener Zeitung* behelst een besluit van het ministerie van eeredienst en onderwijs, waarbij aan de schoolpligtige kinderen het bezoeken van schouwburg-voorstellingen verboden wordt, aangezien deze voor de godsdienstige en zedelijke opleiding der jeugd nadeelig zijn.

BERLIJN, 5 Okt. Uit Hamburg schrijft men, dat prins Napoleon overhaast die stad verlaten heeft, op de ontvangst van een telegrafische depêche, tegen 2 ure des namiddags den 4en dezer aangekomen. Z. K. H. is met den spoortrein naar Gluckstadt vertrokken, waar hij des avonds op de *Reine Hortense* is scheep gegaan ten einde regtstreeks over Havre naar Parijs terug te keeren.

— De ministerieële krizis in Denemarken is op geheel onverwachte wijze geëindigd. De heer von Scheele heeft de portefeuille van Buitenlandsche Zaken, ad interim, neergelegd ten gunste van zijn staatkundigen tegenstander, [illegible]. De overige ministers hebben hunne demissie ingetrokken en blijven aan het hoofd hunner respektieve departementen.

— Omtrent de zaak van Neufchatel is er niets nieuws te vermelden.

STADSNIEUWS.

In de 230ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 9e trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 1367 en 17049 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 7 Oktober.

OVERLEDEN (2 Okt.). C. Brandligt, 72 j., P. Bliegen, 34 jaren.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56¼	Livorno	2/m	*f* [illegible]
„	zigt	„ 56	Napels	„	„ 85
Bordeaux	2 m.	„ 54⅞	Petersburg	„	„ 1,82
„	zigt	„ 55½	Weenen	6/w.	„ 33
Madrid	3/m.	„ 237	Augsburg	„	„ 33½
Cadix	„	„ 237	Frankfort	„	„ 99⅛
Seville	„	„ 236	Hamburg	2/m.	„ 34⅞
Bilbao	„	„ 236	„	zigt	„ 35⅛
Lissabon	„	„ 40½	Londen	2/m.	„ 11,52½
Porto	„	„ 40½	„	zigt	„ 11,65
Genua	2/m.	„ 45½	Rotterdam		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 6 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 54⅛, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 96½; Spanje 1—3 pc. 23¼, Binnenl. 3 pc. 38½; Romeinen 5 pc. 84½; Oostenrijk Met. 5 pc. 78; id. Nat. 5 pc. 79½.

PARIJS, 5 Okt. Fransche 4½ pc. 90.50; 3 pc. 66.15, 3 pc. Spanje —; id. 1½ pc. —; 5 pc. Met. 86½; Rom. Leen. 86.

MADRID, 2 Okt. 3 pc. Schuld 40. —; id. 1½ pc. 25.25.

LONDEN, 6 Okt. Cons. 91⅞; Spanje buit. 3 pc. 40; id. 1½ pc. 24; Comité-Bew. —; Pass. —; Buit. 5 pc. —; 89; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 95¼; id. 2½ pc. 64½; Braz. 100; Peru 4½ pc. 77½; Gren. uitg. 6½; id. 22½; Mexico 3 pc. 21¼; Portugal 4 pc. 44; Venezuela 33½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.

WEENEN, 6 Okt. Met. 5 pc. 82; id. 4½ pc. 70; Bank-Aktiën 1068; Credit Anst. 337; Wissel op Londen 10 12; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 6 Okt. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 105.

HAMBURG, 6 Okt. Spanje 1¼ pc. 35½; id. 3 pc. 22⅝; Rusl. 5 pc. 100½; 4½ pc. 89¼; 3 pc. Mexikanen 11¼; Noord Duits. bank 102⅝; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 6 Okt. 5 pc. Met. 76¼; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23 11/16; id. 3 pc. 38; Wissel op Londen 3/m. 116½; Parijs 92¾; Weenen 113; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		4 OKT. 4½ u. gebl.	6 OKT.		4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62⅝	62	a	62½	62
Dito Dito	3 "	74⅝	73¾	"	74	73⅝
Dito Dito	4 "	93⅞	92 13/16	"	93 1/16	93
O. I. Leening 1844	4 "			"		
Amortis. Syndik.	3½ "			"		
Handel-Maatschappij	4½ "			"		
Aand. Rijn-Spoorw.	4½ "			"		
" Holl. Spoorw.-M.	"			"		
Obligatiën	4½ "			"		
Maatschappij van Weld.	4 "			"		
Aand. Ned. Bank	"			"		
België	2½ "			"		
Dito bij *Rothschild*	2½ "	50⅝	50⅝	"	50⅞	
Frankrijk, Obligatiën	3 "			"		
Spanje, Ontlop. Stukken	1¼ "	24 1/16	23⅝	"	23¾	23 11/16
Dito	3 "	42½	42	"	42⅛	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 "	38 7/16	37¾	"	38⅛	37¾
Coupon-Bewijzen		5½	5 7/16	"		
Amortisable Schuld			6½	"		
Portugal, te Londen	3 "	44 5/16	43 9/16	"	43¾	43⅝
Dito Uitgestelde				"		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 "	103¼	102¾	"	103	102¾
Dito Dito 1828 en 1829	5 "	103	102½	"		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "	91⅝	91⅛	"	91¼	
Dito	4½ "		92¾	"		
Dito bij *Hope*	4 "	85		"		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 "	85⅛	84⅛	"	84¼	
Dito bij id. 5de Serie	5 "		83¾	"		
Certifikaten te Hamburg	5 "			"		
Inschrijving in Assignat.	6 "			"		
Certifikaten van dito	6 "	63¾		"		
Polen, Certifikaten	4 "	78½	77¾	"		
Dito Aand. met Lot. fl. 500				"		
Oostenrijk, Metalliek	5 "	74 11/16	73⅛	"	73⅝	73½
Dito Nationale	5 "	76 5/16	74⅝	"	75¾	75⅛
Dito Nieuwe 1847	2½ "	38⅞	38	"	38¼	38⅛
Dito 1851 en 1852	2½ "	38⅞	38	"	38¼	38⅛
Dito Nieuwe	5 "	84 9/16	83½	"	84	83½
Dito 1854	5 "	84 9/16	83½	"	84	83½
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 "			"		
Dito	4 "			"		
Aand. met Loting fl. 250	"			"		
Nieuwe dito 1854	f		310	"		
Pruiss. Aand. 1854	3½ "		203	"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		1 9/16		"		
Dito Orig.				"		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 "			"		
Sardinië	5 "			"		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 "			"		
Louisiana bij *Hope*	5 "			"		
Brazilië	5 "		97¾	"	98½	
Dito	4½ "			"		
Mexiko	3 "	21 5/16	20 15/16	"	20⅞	
Dito Onbepaalde	3 "	21 1/16	20 15/16	"	20⅞	
Peru	4½ "			"		
Grenada, à £ 100	2½ "	21 9/16	21	"	21¼	21
Dito Uitgestelde			[illegible]	"	[illegible]	
Ecuador à £ 100		[illegible]	14½	"		
Venezuela à £ 100	[illegible]	[illegible]	32	"	32¾	
Dito Uitgestelde	1¼ "	13¾	13 11/16	"	13⅝	
Grieken, te Londen	5 "			"		

N. 5 pc. Stieglitz 94⅝, ⅝; O. 93¼; H. N. Phil. 95½; Prost 67¼, ½; Braz. 1843 97½; Gren. onb. 21, ¼, 21; Ecuador onb. 14, 1/16; Venezuela onb. 32, ¼.

Op lager afkomende koers van Londen en van Parijs verkeerde de markt in eene zeer flaauwe stemming, en werden voornamentlijk spaansche en oostenrijksche tot veel verlaagde koers afgegeven.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 4 pCt.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 27,65	a —	Pruissische	f 34½	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,57½	„ —	Hamb. Russ.	36	„ —
Eng. Russen	11,65	„ —	Russ. in Z. R.	36 5/16	„ —
Fransche	55⅛	„ —	Pools. in „	36⅝	„ —
Belgische	55⅛	„ —	„ „ Fl.	27½	„ —

Nationale Metalliek f —.—. Buitenl. Spanje f — per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,75	à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,80
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10¼ a 10¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 October.

Tarwe onveranderd: 127, 128 ℔ o. wb. Pools. f 530, 535; 128 ℔ o. b. dito f 370; 126, 127 ℔ j. dito f 475; 129 ℔ n. Rijn f 445; 125 ℔ o. dito f 420; 127 ℔ b. Pools. f 480, 483; 133 ℔ Kubanka f 380, 384; 133/2 ℔ n. Bovenl. f 420; in veiling 25 Lt. Kubanka 135 ℔ f 374, 375, 376.

Rogge bij vorigen marktdag f 2 lager: 121 ℔ p. Amerikaans. f 290; 118, 119, 120 ℔ Archangel f 250, 253, 256; 120 ℔ dito f 257.

Garst f 8 lager: 98 ℔ n. Vr. Winter f 203.

Boekweit onveranderd: 118 ℔ Amersf. f 282; 124 ℔ Holst. f 296.

Op 9 vaten Olie in April ek. 83 £. *Lijnzaad* prijshoudend: 106 ℔ Archangel f 325. *Raapolie* op 6 lw. f 51½; Vliegend f 50, ¼; 1° Nov. f 49¾, 50; Dec. f 49¾. *Lijnolie* op 6/w. f 42¾; Vliegend f 41½, 2. 1° Nov. f 40½, Dec. f 39. *Hennepolie* op 6/w. f 46¼; Vliegend f 45.

ROTTERDAM, 6 Oktober. Tarwe. Jarige Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. f 455, 492; puike Nieuwe dito f 432, f 447; Middelsoort dito f 365, 410; Blaauwe dito f 305, f 343; Zomer dito f 305, 358. — 154/2 ℔ witb. Poolsche f 485; 160, 161, 162/2 ℔ Nieuwe Hoogl. Kleefs. f 460, 465, 475, f 480; 160/2 ℔ jarige dito f 530; 160/2 ℔ dito Bovenlands. Ris f 515; 158, 160/2 ℔ Nieuwe Bovenlandsche f 435, 440; 162/2 ℔ Petersburger Kubanka f 435. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche f 275, 285; Noordbrabandsche f 260, 267. — 145/2 ℔ Archangel f 260; 143/2 ℔ Stockholmer f 255. — Garst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 221, 236; Zomer f 203, 218. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte f 144, f 153; dito Voeder f 120, 129; Ligte dito f 84, 100. — Boekweit. Noordbrabandsche 1856 op 142/2 ℔ f 275, 278, f 280; Rhijn dito f 270, 278, 280. — Boonen. Walchersche Witte f 330, 350; Zeeuwsche dito f 290, 320; Walchersche Bruine f 380, 390; Zeeuwsche Bruine f 320, 380; Zeeuwsche Paardeboonen f 213, 228; Duiveboonen f 228, 243. — Erwten. Zeeuwsche Blaauwe f 278, 295; Zeeuwsche dito f 270, 285; dito dito groote f 280, 300, dito Witte f 270, f 290; dito Graauwe f 270, 315; Geldersche dito f 330, f 390. — Koolzaad was prijshoudend. Men verkocht: Vlaamsch gestort 81 £; Overmaasch zakmaat 81 £; dito gestort 82 £; Zeeuwsch zakmaat 75, 78, 80, 81 £; dito gestort 80, 81, 82 £. Voor Nieuw Zomerzaad werd naar kwaliteit 55, 60, 65 £ betaald. — Lijnzaad als voren 109/110 ℔ Morschansky f 345. — Inlandsch Hennepzaad tot f 260 te koop. Van Nieuw zijn nog geene aanvoeren. — Kanariezaad als voren. Goede kwaliteit geldt f 13½ a 14. — Bruin Mosterdzaad f 29, f 31, Geel dito f 19, 21 per Mud. — Raapkoeken f 90, f 95. Lijnkoeken f 100, 105 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 152, 155/2 ℔ jar. witb. Poolsche f 500, 515; 154/2 ℔ dito Meursche f 465; 154/2 ℔ dito Rhijn f 470; 164/2 ℔ Petersburger Kubanka f 415. — Rogge. 145/2 ℔ Archangel f 263, 264; 142/2 ℔ dito f 254, f 256. — Gerst. 129/2 ℔ Mannheimer f 252, 253.

SCHIEDAM, 6 Okt. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Archangel f 263 1/m., 264 6/w. — Gerst. 129/2 ℔ Mannheim f 252 6/w., 253 3/m. — Moutwijn f 24; Jenever f 29,50; Amst. Proef f 30,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 2 Oktober, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Buitenverblijf *Sollenburg*, aan den [illegible] XX [illegible] — 2. [illegible] Keizersgracht [illegible] G. Wiegand. — 3. Pakhuis en Erve, Regt Boomsloot, O 342; f 2850, G. Moe e. — 4. Huis, Tuin en Erve, te Naarden, in de Vrouwenstraat, N°. 50; f 2300, f 600, P. Baay. — 5. Huis, Achterhuis en Erven, Houtgracht, Q 227 à 230; f 2550. - 6. Huis en Erve, als voren, Q 231; f 1725; te zamen f 4275, f 800, J. A. van Minden. — 7. Dito, Rapenburgerstraat, V 380; f 1075, f 100, H. B. van Embden. — 9. Dito, Prinsengracht, OO 677; f 4225, J. F. Schutte. — 11. Dito, Waal, N 56; f 4500, f 10, Opgehouden. — 12. Huis, twee Achterhuizen, Tuinen en een daarnaast staand Huis en Tuin, alle met hunne Erven, Jan Hansenpad, H 37, 36, 36*a* en 35; f 1825, J. F. Schutte. — 13. Drie Huizen, Tuin en Bleekvelden, Kwakers Dwarspad, XX 322, 321 en 320; f 1000, f 25, N. J. Beversen. — 14. Huis, Achterhuis en Erve, Haarlemmer Houttuinen, TT 62; f 2800, f 300, H. G. Scheltema. — 15. Pakhuis, Prinsengracht, W 709; f 900, Opgehouden. — 16. Huis en Erve, Vinkenstraat, UU 436; f 1925, N. J. Beversen. — 17. Pakhuis en Erf, Lindenstraat, PP 716; f 1825, L. Hartgerink, R. Wz. — 18. Huis en Erve, Kleine Wittenburgerstraat, T 336; f 1075, f 90, G. Ekkert, Jz. — 19. Dito, als voren, T 335; f 900, P. D. Lusink, Jz. — 21. Dito, als voren, C 410; f 837, f 5, J. F. Schutte. — 22. Dito, Leidsche Kruisstraat, CC 114; f 1075, f 5, J. Hoggeur. — 23. Buitenverblijf *Rozenbosch* en Erven, Baarsjesweg, op de Laan Driehoven, N°. 358; f 612, f 10, A. F. M. Hoefkens.

N°. 8, 10 en 20 zijn niet geveild.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 4 Okt. Rietveld, Estafette, Batavia. - Totong, Sirène, St. Malo.

HELVOET, 4 Okt. Lommerse, H. Liduina, Tjilatjap, l. v. Brouwershaven. — 5 Okt. De Best, Carolina, Akyab, l. v. Brouwershaven.

BROUWERSHAVEN, 4 Okt. Teengs, d'Elmina, Bantam n. Rott. - Kleinhouwer, Cornelis Wernard Eduard, Batavia n. Rott. — Voor den wal: van Velthoven, Herman, Batavia

UITGEZEILD:

HELVOET, 4 Okt. Wiltan van Reede, de Schelde, Buenos-Ayres.

Advertentiën.

(2601) Zeer voorspoedig verloste op heden van een welgeschapene *DOCHTER*, JOHANNA BOONEKAMP, geliefde Echtgenoote van

A. F. VAN LEEUWEN, Chir.

LEYDSCHENDAM, 4 October 1856.

(2604) Van wege het Kerkbestuur te Laren, wordt aan de belanghebbenden kennis gegeven, dat bij de jaarlijksche **UITLOTING** van de Negotiatie ten laste der R. K. Kerk aldaar een **Aandeel** à **f 500**, zijnde N°. [illegible] is uitgeloot, waarvan de aflossing zal plaats hebben [illegible] p°. Januarij 1857, ten kantore van de Heeren KOCH en KOEDIJK te Amsterdam, en zulks ingevolge art. [illegible] 6 van het plan der geldleening van voornoemde kerk.

SIROP LAROSE.

Deze Siroop is goedgekeurd door de Akademie van geneeskunde en de Arzenijmengkundige School te Parijs.

Het blijkt uit proefnemengen, gedaan onder alle luchtstreken, dat de **Sirop Laroze**, zamengesteld uit bittere, zenuw sterkende bast van verschillende soort voortdurend de beste rezultaten heeft geleverd in zenuwziekten, als waarin dit middel steeds wordt aangewend. Zoowel geneesheeren als zieken hebben immer de rezultaten waargenomen in de verzwakking der maag en ingewanden, waarvan de siroop de funktiën herstelt; de spijsvertering bevordert, de diarrhaea, tijdelijke of chronische onderbuikskwalen en bedorven maag geneest; ze voorkomt verval van krachten, tering en bevordert de herstelling der zieken. Deze in de geneeskundige wereld behaalde voordeelen hebben de hebzucht der namaakers gewekt, die onder mijn naam en handteekening kan elendige mengsels verkoopen. Ten einde aan dien schandelijken handel een einde te maken, heb ik de merken mijner fabriekatie veranderd. Elke flakon mijner Siroop is gewikkeld in een geel en rood gewaterde reep papier, waarop aan de eene zijde de naam van J. P. LAROZE en aan de andere zijde, in groote kapitalen, deze drie letters J. P. L. gedrukt staan, benevens het stempel van het fransche gouvernement, dat er niet aan mag ontbreken.

De Siroop is verkrijgbaar te Parijs bij J. P. LAROZE, Apotheker, straat Neuve-des-Petits-Champs, 26.

Dépôts in Holland: te Amsterdam, bij H. H. ULOTH, Zeedijk, 188; te *Rotterdam*, bij VAN SANTEN KOLFF, te *'s Hage*, bij J. M. RENESSE; te *Haarlem*, bij KEUNEN en SCHREUDER; te *Middelburg*, bij VAN DE RAMER; te *Amersfoort*, W. COOLHAAS; te *Utrecht*, bij GROOTENVORST, te *Groningen*, bij KUILENBURG; te *Deventer*, bij L. G. SMEENK, Apoth.; te *Breda*, bij A. J. JANSSEN, Apoth.

[illegible] en wordt met succes gedebiteerd:

LEVENSGESCHIEDENIS

VAN DEN

HEILIGEN THOMAS VAN VILLANOVA,

BIJGENAAMD

DE ALMOEZENIER,

Aartsbisschop van Valencia in Spanje, van de orde der Eremieten van den H. Augustinus.

Door den Zeer Eerw. Heer J. DABERT, Vicaris-Generaal van Vivier.

Uit het Fransch door [illegible].

Prijs f 1.25.

Met een welgelijkend portret.

Pius IX en Lord Palmerston,

DOOR

den Graaf CH. DE MONTALEMBERT.

Prijs 25 Cents.

GEZEGEND GEBRUIK

VAN HET

GEWIJD BROOD,

ONDER AANROEPING VAN DEN

H. NICOLAAS

VAN TOLENTYN,

Religieus van de orde van den H. AUGUSTINUS.

Prijs 5 Cts.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.